

Aan Provinciale Staten

DATUM	14-12-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	Stedelijke leefomgeving	COMMISSIE	Commissie BEM
STELLER	Leonie Oosterwaal en Sander Troost	TELEFOONNUMMER	06 -185 200 89
NUMMER	UTSP-852987353-2018	PORTEFEUILLEHOUDER	Robert Strijk

Onderwerp Statenbrief:

Voortgang Utrecht Talent Alliantie

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Graag informeren wij u over de voortgang van de Utrecht Talent Alliantie (voorheen HCA). In de afgelopen maanden is de uitvoering van UTA ingericht, is een aantal concrete programma's gestart, is een uitvoeringsverordening opgesteld en zijn aanvragen gedaan voor landelijke financiële middelen.

Inleiding

Op 2 juni 2021 is door Provinciale Staten het statenvoorstel Human Capital Agenda Regio Utrecht aangenomen. Hierbij werd het uitdrukkelijke verzoek gedaan om de naam van de agenda te veranderen in een Nederlandse naam. In overleg met onze regionale partners is gekozen voor: Utrecht Talent Alliantie. De naam alliantie geeft aan dat het een samenwerking is van partijen, waarbij nieuwe partijen zich kunnen aansluiten. Daarnaast is gekozen voor het begrip talent om daarmee uit te drukken dat het gaat om alle talenten op de arbeidsmarkt. De ondertitel die wordt gebruikt is: Elk talent op de juiste plaats. Bij de behandeling van de Kadernota 2022 is er meerjarig budget ter beschikking gesteld voor het uitvoeren van de agenda van de alliantie. Dit is inmiddels ook in de begroting voor 2022 vastgesteld.

In het Statenvoorstel is toegezegd om u elk half jaar te informeren over de voortgang van de realisatie. Daar geven wij met deze brief gehoor aan. Ook geven we in deze brief aan hoe de moties Praktische beroepen praktisch helpen (PS2021BEM05, motie 06a) en Associate Degree voor de maakindustrie en zorg (PS2020BEM16, motie 93) worden afgedaan.

Toelichting

Uitwerking UTA

Vanaf juni 2021 is er gewerkt aan het verder inrichten en tot uitvoer brengen van de agenda van UTA. De samenwerking met de koepelorganisaties (Utrecht Zorg, Utrecht Leert, Technologieraad Regio Utrecht, U-Tech Community en Media Perspectives) is versterkt. De koepels, UWV, ROM en NRTO zijn toegetreden tot de stuurgroep en supportteam. UWV vertegenwoordigd in de stuurgroep de Utrechtse Werktafel waarin ook de vakbonden zitting hebben. De vakbonden vinden dit een goede vertegenwoordiging en hebben vertrouwen dat hun geluiden en invalshoeken op deze wijze goed zijn geborgd. Daarboven voorkomen we een additionele vergadertafel binnen de UTA. Op 1 oktober 2021 is er één coördinator aangenomen voor UTA. Oorspronkelijk werd UTA gelanceerd tijdens Connect Live op 25 november 2021, maar door de aangescherpte coronamaatregelen in november is dat evenement afgelast. Lancering van UTA staat nu digitaal gepland in januari/februari. Wel is de website van UTA gelanceerd www.utrechtalliantie.nl.

Inmiddels zijn er twee programma's gestart die over alle sectoren heen gaan, namelijk het LLO-platform en de pilot Transitiepaden in samenwerking met PWC (over deze laatste wordt binnenkort geïnformeerd).

Maak je stap

Vanuit de motie Arbeidsmarkt in actie is in samenwerking met Beroepsonderwijs Utrecht een platform ontwikkeld waarop al het scholingsaanbod voor werkenden (LLO) vanuit de publieke kennisinstellingen (mbo en hbo) is te vinden. Op dit platform kunnen werkenden en werkzoekenden hun eigen ontwikkelplan samenstellen. Voor wie persoonlijk geadviseerd wil worden, wordt doorverwezen naar de Leerwerkklodden in de regio, waarmee de samenwerking wordt ingericht. Vervolgens wordt een overzicht getoond van passende opleidingen of modules. Ook krijgen de gebruikers advies over de financieringsmogelijkheden voor de opleiding. Het platform is in december 2021 gelanceerd en in januari 2022 zijn de online- en offline campagnes, die zijn gericht op de gebruikers, van start gegaan. Het platform is te vinden op www.maakjestap.nl.

Dit platform wordt in 2022 verder ontwikkeld. Het scholingsaanbod van de Universiteit Utrecht en private opleiders wordt in ieder geval toegevoegd. Ook wordt de samenwerking met de Regionale Mobiliteit Teams (RMT's) verder uitgewerkt.

Impulsregeling

Voor de uitvoering van de agenda van UTA zijn door PS middelen beschikbaar gesteld voor de periode tot 2025. Deze middelen zijn bedoeld om een impuls te geven aan bestaande of nieuwe initiatieven die bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van de agenda. Samen met de regionale partners die vertegenwoordigd zijn in het supportteam en in de stuurgroep wordt afgewogen welke initiatieven een bijdrage leveren. Vervolgens kunnen initiatieven gebruik maken van de Uitvoeringsverordening Impulsplannen UTA die (naar verwachting) in het eerste kwartaal van 2022 wordt gepubliceerd. Vooruitlopend op deze regeling is een aantal impulsaanvragen gedaan in 2021 die beoordeeld worden onder de voorwaarden van de ASV en leiden tot een begrotingsubsidie.

Naast eigen en regionale middelen zijn ook nationale middelen aangevraagd. U-Tech Community ontvangt een bijdrage van ruim 1,8 miljoen euro uit het subsidieprogramma 'Kansen voor West', programmadeel REACT-EU. Daarnaast is er een NL Leert Door subsidieaanvraag ingediend bij SZW door de samenwerkende kennisinstellingen in het beroepsonderwijs (Beroepsonderwijs Utrecht) ter hoogte van 1,1 miljoen euro ter bekostiging van leertrajecten. Bovendien wordt er nauw samengewerkt met de twee NGF-aanvragen LLO-Katalysator (VSNU, VH, MBO-raad) en Structurele ondersteuning PPS'en (Katapult). Verwacht wordt dat hieruit middelen voor de regio beschikbaar komen voor de agenda vanaf half 2022. Deze middelen zijn een gewenste aanvulling op de verbonden samenwerkingen in de regio en kunnen daarmee direct worden ingezet voor concrete scholingen en opleidingen.

Draagvlak gemeenten

Op meerdere momenten in het proces zijn gemeenten betrokken bij UTA. Op 23 maart en op 22 september is er tijdens het Bestuurlijk Netwerk Economie (BNE) een toelichting gegeven. Vervolgens hebben alle colleges in de provincie Utrecht en de regio Gooi en Vechtstreek in oktober een brief ontvangen over de lancering van UTA. De colleges en hun raden worden verder betrokken bij UTA via de regionale netwerken (U10, Regio Amersfoort, Regio Gooi en Vechtstreek en Regio Foodvalley).

MKB -Deal

In juli 2020 is de MKB-deal Toekomstbestendige Maakindustrie in Utrecht-West gesloten. Deze deal was een voorloper op het nieuwe onderwijs-arbeidsmarktbeleid dat door de Provinciale Staten van Utrecht in juni 2021 is aangenomen. Het oplossen van kwalitatieve en kwantitatieve personeelstekorten in de maakindustrie vraagt om langjarige commitment met stevige basisinfrastructuur opgebouwd uit bijdrage vanuit rijk, regio en sectoren. De TechnoHUB in Woerden heeft, ondanks een onzekere periode met schoolsluitingen, een goed eerste jaar achter de rug. De deuren van het MAKE Center zijn in september 2021 officieel geopend. In Mijdrecht, waar het MakerSpace huisvest, is de techniek-faciliteit vanaf begin 2022 operationeel.

Vanuit de provincie Utrecht is na het sluiten van de deal veel geïnvesteerd in het ontwikkelen van een gecoördineerde aanpak om met name huidig en toekomstig vakmanschap te bevorderen. Elk van de initiatieven heeft programma's ontwikkeld waarmee de afstand tussen beroepsonderwijs en het bedrijfsleven verder wordt verkleind. Leerlingen, studenten en vakmensen hebben de beschikking over moderne opleidingsapparatuur. Als provincie Utrecht zien wij erop toe dat de vraag vanuit het bedrijfsleven leidend is.

De resultaten van de publiek-private samenwerking binnen de TechnoHUB zijn zo positief dat provincie Utrecht en TechnoHUB met elkaar in gesprek zijn over opschalingskansen. Er ligt een toezegging vanuit de provincie Utrecht om de TechnoHUB in 2022 eenmalig te subsidiëren door een bedrag van € 250.000. Met deze eenmalige subsidie wordt verzelfstandiging van de TechnoHUB gerealiseerd. Het opmaken van de beschikking hiertoe vraagt nog om een laatste financieel-juridische toetsing. Het MAKE Center is erin geslaagd om in het voorjaar van 2021 een RIF-subsidie (ministerie OCW) te verwerven. De interesse vanuit niet aangesloten publiek-private partijen naar de drie initiatieven uit de MKB-deal is groot. Hierdoor zal de provincie Utrecht blijvend investeren in

een gecoördineerde aanpak zodat onderlinge verbindingen met andere regionale initiatieven optimaal worden benut.

Het Servicepunt Techniek (SPT) is, onder supervisie van de Technologieraad Regio Utrecht (TRU), uitvoerder van het project Techniek Samen de Crisis Door. Aanvankelijk ging dit project over behoud van vakmanschap in de techniek. Door het uitblijven van een grote ontslaggolf vanwege met name landelijke steunpakketten om economische schokken te dempen, is in samenspraak met de projectorganisatie besloten om de focus te verleggen naar het bevorderen van zij-instroom. De projectorganisatie heeft in een jaar tijd contact gehad met ruim 200 werkzoekende die geïnteresseerd zijn in een overstap naar de techniek. Met behulp van oriëntatie- en scholingsvouchers is het ongeveer 75 mensen gelukt een baan in de techniek te vinden. De instroom van nieuwe kandidaten vlakt al enige tijd af. Belangrijke redenen hiervoor is het lage werkloosheidspercentage in de provincie Utrecht. Met de projectorganisatie en met de Technologieraad Regio Utrecht vinden gesprekken plaats om de resultaten en samenwerking te borgen en de instroom weer te verhogen.

Met de activiteiten binnen de MKB-deal en het SPT geven we gehoor aan de oproep die is gedaan in de ingetrokken motie Toekomst voor de maakindustrie (PS2021BEM05, motie 09).

Motie Praktische beroepen praktisch helpen

Op verschillende manieren werkt de provincie Utrecht aan het bevorderen en ondersteunen van ambachten. Ambachten onderscheiden zich van de industrie, doordat er producten worden vervaardigd of bewerkt zonder inzet van fabrieksmatige en grootschalige processen. Wij geven een aantal voorbeelden waaruit onze aandacht voor het bevorderen en ondersteunen van ambachten blijkt.

Op 11 maart 2021 ontving GS een verzoek van Stichting de Stadskraan om hun initiatief tijdelijk te ondersteunen omdat het door corona-maatregelen niet gelukt was om de begroting sluitend te krijgen. Stichting de Stadskraan is in 2015 opgericht om de Middeleeuwse Stadskraan zoals die aan het Wed bij de Ganzenmarkt in Utrecht heeft gestaan te herbouwen met ambachtelijke houttechnieken. Dit doen zij in de vorm van een leer/werkproject vanuit Ambachtsschool Vreeswijk voor studenten, stagiaires, mensen met een uitkering en vluchtelingen. De studenten lopen stage en een aantal volgt de entree-opleidingen (niveau 1) houtbewerking en constructie. Besloten is om deze stichting, samen met gemeente Utrecht en Nieuwegein financieel te ondersteunen. Daarvoor is een bedrag van 40 duizend euro ter beschikking gesteld. De stichting houdt het houtbewerkingambacht in leven en is tevens een veilige leerwerkplek voor studenten die niet direct bij bedrijven stage kunnen lopen.

Met de uitvoering van het Statenvoorstel Bedrijfsopvolging wordt steun gegeven aan alle bedrijven die met aangeven met dit vraagstuk te maken te hebben. Nadrukkelijk worden ook ambachtelijke bedrijven ondersteund om opvolging te kunnen vinden voor hun bedrijf.

Vanuit de ROM heeft het Soestse MycoTEX een seed investering ontvangen. De start-up ontwikkelt een baanbrekende productietechnologie voor de mode-industrie op basis van biomaterialen zoals mycelium, ook wel paddenstoelenwortels genoemd. Door deze unieke aanpak creëert MycoTEX producten die minder energie, water en chemicaliën nodig hebben dan conventionele materialen zoals leer en textiel.

Tenslotte wordt gewerkt aan een regionaal plan van aanpak voor vaardigheden voor een circulaire economie. Dit vraagt o.a. om de herintroductie van ambachtelijke vaardigheden. Voor een circulaire manier van denken en doen zijn ambachtelijke vaardigheden als ontwerpen, gebruiken en demonteren cruciaal. Onderdeel van het plan is om in samenwerking met onderwijspartijen circulaire leerlijnen te ontwikkelen voor het primair-, voortgezet- en beroepsonderwijs gericht op het stimuleren van circulaire vaardigheden en het herstellen van ambachten. Ook wordt er gekeken naar het stimuleren van publiek-private samenwerkingen tussen onderwijs en bedrijfsleven gericht op circulaire vaardigheden.

Wij zullen blijvend aandacht schenken aan het bevorderen en ondersteunen van ambachten in het ontwikkelen van het economisch beleid. Dit is tevens de reactie op de motie Praktische beroepen praktisch helpen (PS2021BEM05, motie 06a), hiermee is deze motie afgedaan.

Motie Associate Degree voor de maakindustrie en zorg

Voor de uitvoering van deze motie is contact gezocht met Beroepsonderwijs Utrecht. Het platform waarin alle mbo-instellingen en hogescholen in de regio Utrecht zijn vertegenwoordigd. Dit platform bestaat uit acht leden en drie associate leden.

Een Associate degree (Ad) is een tweejarige opleiding op niveau 5 en positioneert zich tussen het niveau van MBO-4 en een hbo-bachelor (niveau 6). De opleiding kent een meer praktisch karakter. Een Ad geeft een officiële

hbo-grad en wordt dus aangeboden door een hogeschool, idealiter in nauwe afstemming en samenwerking met het mbo. Ad's worden ingezet om makkelijker de overstap te kunnen maken van mbo naar hoger onderwijs, bijvoorbeeld in het geval van twijfel over studieduur, kosten en niveau door de student en voor gericht op-, om- en bijscholen in het kader van Leven Lang Ontwikkelen. Hierdoor vervult de Ad een belangrijke emancipatoire rol.

In de regio Utrecht worden door de hogescholen gezamenlijk 16 associate degree's aangeboden. Dertien door Hogeschool Utrecht, twee door HKU en één door Marnix Academie. Binnen het technische domein worden er vijf Ad's aangeboden en in het zorgdomein één, allen door de HU. De Ad's van de HU worden verzorgd door het Instituut voor Associate Degrees. Het instituut is vanuit een Academy-model gevestigd in Amersfoort op een locatie waar ook MBO-Amersfoort onderwijs verzorgt. In de onderstaande tabel ziet u van opleidingen in het technische- en zorgdomein de startdata en aantallen studenten.

Naam	Dom ein	Start Voltijd	(Beoogde) start deeltijd	Aantal VT-studenten bij start	Prognose VT-studenten (2025)	Prognose DT-studenten (2025)
Bouw-management	Tech niek	sep-20	-	16	50	-
Digitale Techniek & Media	Tech niek	sep-20	sep-22	35	40	25
Engineering	Tech niek	sep-21	sep-22	21	36	16
Logistiek Management	Tech niek	sep-19	sep-22	15	50	30
Software Developer	ICT	feb-20	sep-22	46	100	40
Health & Social Work	Zorg	sep-22	sep-23	25 (prognose)	80	25

Een Ad-opleiding wordt ontwikkeld als er aantoonbare interesse en animo is vanuit het werkveld. Op basis van een signaal uit de markt wordt een onderzoek gestart in het beroepenveld. Vervolgens wordt er een businesscase ontwikkeld. Daarna volgt (in het geval van een bekostigde opleiding) goedkeuring van de macrodoelmatigheid (MDT) en accreditatie.. Als alle stappen positief worden doorlopen kan de Ad worden ontwikkeld en gestart. Deze ontwikkeling is in nauw contact met het beroepenveld en de (lokaal) aanpalende mbo- en Bacheloropleidingen.

De Technologieraad Regio Utrecht (TRU) heeft een belangrijke rol gespeeld in het signaleren van de behoefte voor de Ad's Bouwmanagement en Engineering. Op basis van gesprekken met de leden van de TRU is het behoeftenonderzoek gestart. De Ad in de zorg is voortgekomen uit een expertmeeting Zorg&Welzijn in 2016, wat heeft geleid tot de ontwikkeling van de Ad Health & Social Work.

De onderwijsinstellingen vragen van de provincie om signalen over opleidingsvraagstukken door te geven, dan kunnen deze worden getoetst. Belangrijke noot hierbij is dat een opleiding an sich niet het antwoord is op een personeelstekort; opleidingsaanbod creëert immers niet per definitie in- en uitstroom. Hier is ook een rol voor de sector weggelegd om zich attractief te profileren richting de doelgroep. PU kan ondersteunen in het leggen van de relaties om het werkveldonderzoek uit te voeren en zij kan input leveren voor de macro-doelmatigheidstoets aangezien aangetoond moet worden dat de opleiding aansluit bij de behoeften van het werkveld en de opleiding in deze vorm nog niet wordt aangeboden (in de regio). Tenslotte kan PU een rol spelen in het vergoten van de bekendheid van de Ad's bij werkgevers en hun organisaties die we spreken over arbeidsmarktvaartstukken. Deze toezeggingen doen we aan platform Beroepsonderwijs Utrecht. Dit is tevens de reactie op de motie Associate Degree voor de maakindustrie en zorg (PS2020BEM16, motie 93). Hiermee is deze motie afgedaan.

Vervolprocedure / voortgang

U wordt van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de lancering van UTA in het eerste kwartaal van 2022. Daarnaast bieden we u de mogelijkheid om een demonstratie te krijgen van het platform Maak je stap. U wordt in ieder geval over een half jaar wederom geïnformeerd over de uitvoering van UTA of zoveel eerder als nodig is.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen